

29. Muta, Orešje pri Brežicah, sv. Peter na Otersbahu, sv. Filip, Žavec; 30. aug. Hajdina, Poličane; 31. aug. Planina.

## Dopisi.

**Iz Maribora.** (Odgovor ljubljanskim vekačem.) Znano je, da imamo volitve. Treba bi nas Slovence, na meji Slovanstva boreče se za najsvetejše pravice svojega naroda, bilo trdno podpirati, zlasti iz Ljubljane. Ali sovražstvo do „Slov. Gospodarja“ je „Slov. Narod“, Slovenca, in Brenceljna tako zaslepilo, da vsi udrihajo in zasramujejo list, ki na Štajerskem še največ k dobrim volitvam pomagati zamore. Po sili ga čejo mrtvega imeti. Ali varajo se. Štajerski Slovenci si ga ne damo uničiti, najmenje od ljubljanskih pisačev. Pač pa obžalujemo in se bojimo za volitve, ker so ti brezobzirni listi pri nas tiste močeve, ki so sicer največ storili, razdražili, deloma celo sprli ali pa od dela splasili. Mariborski centralni volilni odbor je toliko, kakor pokopan, vsaj za te volitve. Da je „Slov. Narod“ divjak, to že dolgo vemo. Ali da „Slovenec“ ne vzame ozira na izjave „Slov. Gosp.“ v štev. 30 in 33. ter ne popravi, kar mu je njegov dopisnik krivo poročal in tako ves ravs in kavs prvi povzročil, tega res nismo pričakovali! „Brencelj“ je parkrat urednika „Slov. Gospodarja“ prosil, naj bi ga ta svojim bralcem priporočil. Dobrohotni urednik je to storil. „Brencelj“ se mu je pa zahvalil z nesramno grdo in žaljivo podobo pa tudi z lažnjivim in celo trepastim sestavkom. Najboljši odgovor takim napadom bo, ako smradljivi listič zanaprej odpošiljamo po pošti nazaj v Ljubljano. Štajercem se gabi pred tako gnjusobo. „Sl. Narod“ piha okoli sebe in se reži, da se je „Slov. Gospodar“ nevarnej pravdi odtegnil, toda g. Jurčič celó pozabi, kar pa drugi vendar vemo, da je sam prav rad spravo podpisal, ko ga je Litijski apotekar hotel na tožno klop posaditi. Tudi dobro vemo, kako je nekdo, tudi urednik; jako vesel bil, da je g. Hotschevarja v Krškem potolažil z preklicem tega, kar je v „Vaterland“ o njem pisal pa sprevidel, da resnice popričati ne more! Dakle, ljubljanski gospodje, ne klatite preveč okoli sebe, sicer se bodele sami sebe najbolj pobili! Kako močno pa smo na Štajerskem razžaljeni, to kaže tudi sledeči dopis:

**Iz Dravinjske doline.** (Nekaj za „Brenceljna“ in za vzorne kranjske politike.) Kdor je v „Narodu“ in poprej že v „Slovenca“ bral dopise o „Gospodarjevi“ in Seidlnovi pravdi, posebno pa pogledal poslednjo številko „Brenceljna“, najde pač potrjeno staro resnico, da Slovencev v lepo, bratovsko slogo nihče spraviti ne more, kakor le trinog, ki jih v spone vková, da so vsi sužnji, in se toraj drug nad drugim povzdigovati ne more, ampak vsi skupaj pod krvavo šibo vzdihujejo. — Očitati „Gospodarja“, da je „strahopetnež“, „politišk otrok“ i. t. d., ko

je — speljan na led od nezanesljivega, strastnega dopisnika — modro odjenjal, ne pa kot trmast pravdar v veliko škodo telebal, zamore le strankarska potuhnjenost in pa — kar je menda poglavitno — grda zavist. Naj hudo z dobrim povrnemo in „Brenceljnu“ vsaj duševno pomagamo, ker mu gmotno pomagati ne moremo in ker je prav duševne podpore najbolj potreben. Poslednja njegova številka priča, da mu pravega gradiva za svoje slabe podobe zeló pomanjkuje. Evo, „Brencelj“, to le podoba v prihodnji številki dobro izpeljati daj, če jo umeješ. List „Vatld“ se težko vpodobi; pa kot zastopnik federalizma bi se tako — le narisati dal: Gospoda v Avstriji sta Nemec in Magjar pa tako, da je Nemec vendar še več v vsakem oziru. Toraj naj „Brencelj“ narisati da obraz prave nemške inteligencije, glavo — po dunajskem razkobrano — pa naj pokriva magjarski kalpak. — Ostalo truplo naj ima znamenja drugih delov takrajlitavske Avstrije in sicer tako-le: Roke naj kažejo česko pleme s tem, da držijo gosli. Poljake naj kaže njih posebni ovratnik z navzdol pobešenimi kraji, kateri pa naj — kakor poljska politika — po zraku pahajo. Kaj pa damo Slovence? — Nogi! Ker je vzorno središče slovenske edinosti Ljubljana, naj ima podoba na nogah kranjske jirhaste hlače s „Pavlihinimi“ škornji. Tako! Zdaj je podoba „Vatld“ gotova. Zraven te podobe, ki se naj kislo drži, kakor da jo hudo vije, naj stoji na eni strani narisani velik kljun kakoršne koli živadi, na drugi strani pa debel Kočevar z znanim krnjem in pa z polno mavho denarja v eni, v drugi roki pa s kuhinjskim nožem, s katerim po „Špelinih“ lepih izrazih „prov gvočno“ kljun reže. In da gledalec brž pogodi, kaj da vse to pomenja, naj se zadi narišejo še podobe „Slovenca“, „Novice“ in „Brenceljna“, ki se prav černo držé, pa tudi „Naroda“,\*) ki se prav fantalinsko smeji. Spodi pod vso to podobo pa bodi debelo tiskano: Kdor nima vrta dobro zagrajenega, naj ne meče kamenja na sosedov vrt! No „Brencelj“ poštenovič, kaj praviš k tej osnovi!

**Iz Prekmurskega** (smo gledé volitev) prejel dopis, ki ga priobčimo, kakoršen nam je došel: „Zeberanjem naših poslancev smo gotovi, v M. Šoboti se je vršilo zebiranje 5. t. m. na Bakši v Dolnji Lendavi 8. t. m. Za poslance so zebrani v Mürskoj Šoboti Berke Jožef, tamošnji fiškališ (advokat), v Dolnji Lendavi Weszter Imre, tudi fiškališ z Velke Kaniže, štera sta po veri Luthe-rana. Na Bakši je zebran nekš Turgonyi Lajoš, kak sam zvedil, je doma z Budapešta, po veri je Kalavin. No kaj pa ešče več turčinov bi šče nam trebalo, te pa bi meli vsega gnüsa zadosta! Jako velka sramota je za one zbiratelje Sobočke kra-jine, šteri so svojo danost na Berkaja dali, ali pa

\*) Res, ker čestite Novice so prišle na nesramno podobo Brenceljnov štev. 14. brez vedenja blag. g. dr. Bleiweissa. Ured.

čiló za pejnaze odali, kaj je bole vervano. Jeli nebi biló spametnejše i poštenejše, vi topoglavci, čibi si za poslanca zebri ali g. Agusticha? On je bar tak rekoč za našo Slovensko krajino že dosta včijno, a oni pa, štere že od 1861. leta za poslance zeberamo, kaj so nam včijnili? Čisto nikaj! Samo vnoga žmetna bremena so nam na naše šinjake naklali, tak da vnoğokrat od žmečave doli kapljemo pod njimi. Dačam od naših grčntov so nam spravili velike porcije (v oštariji pa male), a za kaj druga takšega, kaj bi za našo Slovensko krajino potrejbno i hasnovito bilo, na to so ešče niti mislili nej. Vnogo i vnogo so nam obetali, dali pa čisto nič. Samo naj so nas svojim obejtanjem mogli zaslejpiti, da smo jih mi srečne včijnili, to njim je bilo prav, a potli njim je za nas nej več bijla nikša briga kak za lanjski sneg, pa denok so niki Sobočkoga kraja bili tak zaslepnjeni i opijanjeni, da so nej vidili svojo danost dati Agustichi. Jeli nebi bilo pravičnejše i dosta poštenejše, čibi si Agusticha zebri ali za poslanca, kak pa toga Berkaja? On je že dugo poslanec, pa kaj je včijno za našo Slovensko krajino? Niti ene pik-njice nej! Agustich nam je na svejt spravo naš slov. list Priatel. Spisal je za naše škole eden par knjig, naj bi tudi mi zaptiščeni Sloveni ednok od našega nosa malo dale vidili. Ali to bi se že pri nas zdavnje moglo zgoditi, pa ešče nej samo to, nego dosta več, čibi našim gospodom za to bijla kakša skrb. Le sploh za izobraženost nas Slovenov se pri nas dosta nemarnosti pase. Gda prijde vreme zeberanja poslancev, nam naši gospodje jako velko poštenje skažtjejo; že od daleč, gda se gde srečamo, nam z krenščaki mahajo, pa z glavami klumajo, tak da bi nas Bog zna kak radi meli; a laž; to samo tisto kratko vreme trpij, prejk trij ali štiri tedne, gda se trgamo za poslance, potli smo zopet dve leti i edenajset mejsecov bedasti pauri. No vem: nam ravno ničee nemre dosta zameriti, ar či mi kaj znamo, se napamet, ali pa gde indri navčijmo, doma je to težavno. Zato Sloveni vtakšem vrejmeni bojdimoz pazljivi, ne dajmo se vkaniti od takših vkanjlivcov, šteri se okoli nas hlinijo, kak da bi nam kaj hte dobra želeli. Le vzobe njim trebej povedati: mi si ščemo takše može ali gospode zebri ali za naše poslance, šteri bodo za naše Slovenske krajine omiko skrbeli; toga smo brž jako potrejbni. Oni pa, što je nej priatel za našo znanost, je nej vrejden, kaj med nami krčih jej. I ravno vtom tali bi mogli skrbiljivi biti, naj bi si sami doma poiskali takše može, steri bi poleg vogrščine tudi razmeli naš slovski jezik ino so česti poslanstva vrejdni, pa nej takši kak je Berke. On je istina domaćin z Sobote, ali zapotrebočo nas Slovenov nikaj nej vrejden!

Prekmurec.

**Iz Ljutomera.** (Dijaška beseda). Ne morem si kaj, da ne bi tudi čitateljem spoštovanega „Slov. Gospodarja“ poročal o besedi, katero so bili 11. t. m. v naši čitalnici priredili dijaki mari-

borskega gimnazija. Ne bodem pa opisoval lepega petja njihovega, niti ne bodem hvalil možatih govorov; poudarjati marveč hočem samo njih čvrsto, značajno obnašanje, kakoršno nahajamo navadno le pri omikanih možeh in kakoršnega od mladine le malo kdaj pričakujemo. S svojo lepo narodno besedo pokazali so dijaki, da niso iz raznih oddaljenih in bližnjih krajev za to v Ljutomer prišli, da bi se tukaj sami zabavali; prišli so marveč pokazati, kaj so se naučili lepega, in pokazati to, da kot rojeni Slovenci se niso niti trohice navzeli nemškega duha na nemškem zavodu in v pol ponemčenem mestu, marveč da vedno bolj in bolj čislajo slovski jezik in narodnost svojo. — Zato rečem, naj ne bode slovskim starišem žal za novce, katere za svoje sinove — dijake izdadó. Vsaj jim ti ne delajo nečasti ali sramote, kakor se to o nemških „burših“ prevečkrat čuje.

## Politični ogled.

**Avstrijske dežele.** Rojstni god svitlega cesarja bil je nenavadno sijajno obhajau po celem cesarstvu, tudi v Mariboru, kder so milostljivi knez in škof opravili slovesno sv. mešo in načelnike vojaške in druge svetne gospodske na obed povabili; zvečer napravilo je mesto veliko zabavno svečanost v prejšnjem Langerjevem vrtu; vdeležilo se je 4000 ljudi, ki so 625 fl. darovali za uboge rodbine rezervistov. Mariborske milosrčne gospe pa pobirajo pod voditvom gospe Katarine Pahnerjeve milodarov v pomoč in postrežbo številnim ranjenim in bočnim vojakom, ki so v Mariboru ali se po železnici mimo vozijo! Tukajšnje bolnišnice so že napolnjene in bodo torej tudi v Ptuj in v Brežicah enake priredjene. Močno iznemirile so ljudi novice iz bojišča, ki so prišle med nje po ustmenih ali pismenih poročilih, ker se niso strinjale prav z tem, kar so vladini listi naznanjali; mnogi so začeli misliti, da je premalo vojakov bilo poslanih v Bosno in da pri dovažanju živeža ni vse tako, kakor bi želeli bilo; zlasti iznemirila je ljudi nesreča, ki je zadela Szaparijevo divizijo, ker so se začeli bati za druge oddelke. Hvala Bogu, to je bil prazen strah, nevarnost je minola. Povedati pa vendar hočemo čudno novico, katero je dunajska N. F. Presse objavila. Ta list pravi, da je general Filipovič zahteval še enkrat toliko vojakov, kakor jih je dobil. Da se mu ni dovolilo, bi baje bil zakrivil minister in magjarski grof Andrassy, ker je trdil, da ima taka poročila iz Bosne, da si upa sam z avstrijskim banderom v roki in z 2 kompanijama iti do Sarajeva. No, dogodki kažejo, da je premalo ozir vzel na starodavno turško nepoštenost in zavratnost! Zato tem bolje: Hvala Bogu, ki je naše orožje blagoslovil; avstrijska zastava je slavno zaplapolala nad gradom Sarajevskim ob 2. uri popolden 19. avg. — Za volitve so se začeli ljudje, posebno kmetski, že bolj zanimati pa tudi v skupini velikih po-